

ASIA: Opetus- ja kulttuuriministeriö, lukion tuntijakokeilu

Suomen Psykologiliitto ja Psykologianopettajat PSOP ry ovat tutustuneet ehdotukseen ja toteavat siitä seuraavaa:

Ennen kuin Suomen lukioissa on ehditty ottaa käyttöön 2016 opetussuunnitelman mukaista tuntijakoa, opetus- ja kulttuuriministeriö ajaa kiireellä läpi uutta kokeilua, jossa reaaliaineiden asemaa heikennettäisiin. Lukiossa ei enää tarvitsisi opiskella ollenkaan valtaosaa reaaliaineista.

Kokeilu on erityisen huolestuttava psykologian ja filosofian kohdalla. Näitä oppiaineita ei ole opiskeltu peruskoulussa, joten opiskelija tekee valintansa mielikuvien perusteella. Lukion kurssivalinnat tehdään usein jo 9. luokan aikana.

Opiskelun ja työelämän sukupuolittuneisuus kasvaisi entisestään, kun opintopolut jakautuisivat yhä vahvemmin ja varhemmin poikien ja tyttöjen valintoihin. Psykologian hyödyllisyys oppiaineena on kiistaton, mutta ennakkotietojen varassa valintojaan tekevä opiskelija ei aina tiedä sitä.

Opetussuunnitelman perusteissa korostetaan koulutyön kokemista merkityksellisenä, kykyä toimia toisten kanssa sekä huolehtia kestävästi omasta ja muiden hyvinvoinnista. Lisäksi painotetaan opiskelijan minuuden vahvistamista ja oppimisen taitoja. Psykologian ensimmäinen kurssi on luki- on tärkein oppimista ja opiskelutaitoa käsittelevä kurssi. Nuoren psyykkisen hyvinvoinnin tukemisen lisäksi psykologian opiskelu antaa opiskelijalle valmiuksia ymmärtää tieteellisen ajattelun luonnetta.

Kokeilun rajaaminen pelkästään reaaliaineisiin ja erityisesti humanistisiin reaaliaineisiin on hätiköity arvovalinta. Erikoista on myös se, että kun lukiossa laaja-alaisuutta vähennetään, samaan aikaan yliopistoissa kandiopintojen yleis- ja pakollisten opintojen määrä lisääntyy.

Myös lukioiden välinen eriarvoisuus lisääntyy, kun pienissä lukioissa ei ole mahdollisuuksia järjestää harvinaisten aineiden kurseja. Osa reaaliaineista voi kuihtua pois. Oppiaineet ja opettajat ajetaan yhteistyön sijasta epäterveeseen kilpailuun oppilaiden suosiosta. Kokeilun myötä opettajien työn suunnittelu ja ennakointi myös koulun hallinnossa vaikeutuisi.

Kokeilu tiivistetysti

- heikentää kansakunnan yleissivistystä,
- on lukiolain (629/1998) hengen vastainen,
- ei ole linjassa uuden opetussuunnitelman (2016) kanssa,
- on epäjohdonmukainen ja
- osoittaa hätiköityä arvovalintaa.

Psykologianopettajat PSOP ry ja Suomen Psykologiliitto ehdottavat, että jokaisesta reaaliaineesta tulisi opiskella yksi pakollinen kurssi myös opetus- ja kulttuuriministeriön kokeilussa.

Pia Räsänen, puheenjohtaja, Psykologianopettajat PSOP ry

Jukka Oksanen, puheenjohtaja, Suomen Psykologiliiton psykologian opettajien työryhmä